

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อสำรวจความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิชาดนตรีที่มหาวิทยาลัยพายัพ

การดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยมีการดำเนินการวิจัยใน 5 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดกรอบแนวคิดสำหรับการวิจัย

1.1 ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด และหลักการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา การเปิดสอนหลักสูตรปริญญาโทสาขาดนตรีในสถาบันอุดมศึกษาไทย เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาและประกาศนียบัตรวิชาชีพ มหาวิทยาลัย โดยศึกษาจากเอกสาร และตำรา

1.2 ผู้วิจัยวิเคราะห์เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา การเปิดสอนหลักสูตรปริญญาโทสาขาดนตรีในสถาบันอุดมศึกษาไทย เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาและประกาศนียบัตรวิชาชีพ มหาวิทยาลัยพายัพ หลังจากนั้นจึงได้นำข้อความรู้ที่ได้รับ มากำหนดข้อคำถามเพื่อสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

ขั้นตอนที่ 2 สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยกำหนดข้อคำถามจากกรอบแนวคิด เครื่องมือที่สร้างขึ้นมีดังต่อไปนี้

1. แบบสัมภาษณ์จำนวน 2 ฉบับดังนี้

1.1 แบบสัมภาษณ์สำหรับอาจารย์ภาควิชาดุริยศิลป์

1.2 แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหารหลักสูตรและอาจารย์ที่สอนดนตรีในสถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือที่เปิดสอนดนตรีเป็นวิชาเอก

2. แบบสอบถามจำนวน 2 ฉบับดังนี้

2.1 แบบสอบถามสำหรับนักศึกษาวิชาเอกดนตรีในสถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือ

2.2 แบบสอบถามสำหรับศิษย์เก่าภาควิชาดุริยศิลป์ มหาวิทยาลัยพายัพ

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบและปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เมื่อจัดทำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เรียบร้อยแล้วได้นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ทั้งหมดไปขอคำปรึกษาจากผู้ทรงคุณวุฒิ ในด้านความเหมาะสมของการตั้งคำถาม ความครอบคลุม และอื่น ๆ หลังจากนั้นผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ให้มีความสมบูรณ์

ขั้นตอนที่ 4 การเก็บข้อมูลภาคสนาม

การดำเนินการเก็บข้อมูลภาคสนามมีวิธีการดังต่อไปนี้

1. เก็บข้อมูลของศิษย์เก่าภาควิชาดุริยศิลป์ ตั้งแต่บัณฑิตรุ่นที่ 1 ถึงรุ่นที่ 25 โดยใช้แบบสอบถาม โดยจัดส่งแบบสอบถามบางส่วนทางไปรษณีย์ บางส่วนผู้วิจัยนำส่งด้วยตนเอง บางส่วนส่งทาง E-mail รวมจำนวนศิษย์เก่าที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 81 คน

2. ออกเก็บข้อมูลภาคสนามด้วยตนเองจากสถาบันอุดมศึกษาในภาคเหนือที่เปิดสอนวิชาดนตรี จำนวน 8 สถาบัน ได้แก่ มหาวิทยาลัยพายัพ มหาวิทยาลัยนเรศวร สถาบันราชภัฏเชียงราย สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ สถาบันราชภัฏลำปาง สถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์และสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ ดังนี้

2.1 สัมภาษณ์ผู้บริหาร หลักสูตรและคณาจารย์ที่สอนวิชาดนตรี ในสถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือทั้ง 8 สถาบัน จำนวน 36 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์

2.2 สัมภาษณ์นักศึกษาดนตรีในสถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือทั้ง 8 สถาบันทั้ง 8 สถาบันจำนวน 152 คน โดยใช้แบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 5 การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามครบถ้วนแล้ว นำข้อมูลที่ได้รับมาวิเคราะห์หาค่าสถิติ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัย วิเคราะห์ด้วยสถิติบรรยาย (Descriptive Statistics) นำเสนอในรูปแบบของตารางและร้อยละ

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องความต้องการของบัณฑิตในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทสาขาดนตรีที่มหาวิทยาลัยพายัพครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้บริหารหลักสูตรและคณาจารย์ภาควิชาดุริยศิลป์ มหาวิทยาลัยพายัพ

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้บริหารหลักสูตรและคณาจารย์ภาควิชาดุริยศิลป์มหาวิทยาลัยพายัพที่ให้สัมภาษณ์มีจำนวนทั้งสิ้น 15 คน เป็นเพศชายจำนวนร้อยละ 40 เป็นเพศหญิงจำนวนร้อยละ 60 มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรีจำนวนร้อยละ 40 ระดับปริญญาโทจำนวนร้อยละ 46.6 ระดับปริญญาเอกจำนวนร้อยละ 13.4 มีประสบการณ์การสอน 1- 5 ปี จำนวนร้อยละ 20 มีประสบการณ์การสอน 6- 10 ปี จำนวนร้อยละ 26.6 มีประสบการณ์การสอน 11- 15 ปีจำนวนร้อยละ 26.6 มีประสบการณ์การสอน 16- 20 ปีจำนวนร้อยละ 5.6 และมีประสบการณ์การสอน 21-25 ปีจำนวนร้อยละ 20 มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในกรุงเทพมหานครจำนวนร้อยละ 6.6 จังหวัดเชียงใหม่จำนวนร้อยละ 53.3 จังหวัดหนองคายจำนวนร้อยละ 6.6 จังหวัดนครนายกจำนวนร้อยละ 6.6 ประเทศสหรัฐอเมริกาจำนวนร้อยละ 20.0 ประเทศเบลเยียม จำนวนร้อยละ 6.6

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปิดสอนระดับปริญญาโทสาขาดนตรี

2.1 ปัจจัยที่เอื้อในการเปิดสอนระดับปริญญาโทคณาจารย์ภาควิชาดุริยศิลป์ มีความเห็นว่างปัจจัยที่เอื้อในการเปิดสอนระดับปริญญาโทมากที่สุดคือมีอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถในหลายสาขาวิชาตรงตามสาขาที่จะเปิดสอนรองลงไปคือ มีอาคารสถานที่และเครื่องดนตรีที่ดีและมีประสบการณ์การสอนด้านดนตรีมาช้านานถึงเวลาที่พัฒนาให้มีศักยภาพที่สูงกว่านี้จำนวนเท่ากัน รองลงไปคือมีอัตราส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษาคือและมีความพร้อมด้านหลักสูตร

2.2 อุปสรรคในการเปิดสอนระดับปริญญาโท คณาจารย์ภาควิชาดุริยศิลป์มีความเห็นว่างปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการเปิดสอนระดับปริญญาโทมากที่สุดคือสถานที่ เครื่องมือและสื่อการสอนยังไม่ดีพอ รองลงไปคือไม่มีอาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการ วิธีการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันทำให้อาจารย์มีภาระงานมากเกินไป มีตำรา งานวิจัย เอกสาร และสื่อการสอนไม่เพียงพอขาดการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและการสนับสนุนงบประมาณไม่เพียงพอ ตามลำดับ

2.3 สาขาวิชาที่ควรเปิดสอน คณาจารย์ภาควิชาดุริยศิลป์มีความเห็นว่างสาขาวิชาที่ควรเปิดสอนมากที่สุดคือ Music Education รองลงไปคือ Musicology, Performance, Composition,

Pedagogy และ Christian Sacred Music ตามลำดับ และมี 1 คนเสนอให้เปิดสอนสาขาวิชา Music Business, Music Technology และ Sound Engineer

2.4 คุณสมบัติของผู้สมัครเรียน คณะจารย์ภาควิชาดุริยศิลป์มีความเห็นว่าคุณสมบัติของผู้สมัครเรียนคือต้องจบปริญญาตรีมากที่สุด รองลงไปคือมีความรู้ด้านทฤษฎีดนตรีมาเป็นอย่างดี และสามารถเล่นดนตรีได้ จบปริญญาตรีสาขาใดก็ได้แต่ต้องมีความรู้ความสามารถทางดนตรีและบางสาขาต้องการผู้สมัครที่มีความสามารถสูง จบปริญญาตรีโดยตรงและประสงค์จะเป็นครูและผ่านเกณฑ์การคัดเลือกของภาควิชา

2.5 แนวทางการพัฒนาต่าง ๆ

2.5.1 ด้านผู้สอน คณะจารย์ภาควิชาดุริยศิลป์มีความเห็นว่า แนวทางการพัฒนาด้านผู้สอนคือควรมีอาจารย์ที่จบปริญญาเอกในสาขาวิชานั้น ๆ อย่างน้อย 1 คนและมีอาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการมากที่สุด รองลงไปคือมีความรู้ความสามารถระดับผู้เชี่ยวชาญ รองลงไปคือสนับสนุนให้ทำงานวิจัยและควรมีอาจารย์สอนครบทุกวิชา จำนวนเท่ากัน รองลงไปคือมีอาจารย์ปริญญาโทเพิ่มขึ้น

2.5.2 ด้านอาคารสถานที่ คณะจารย์ภาควิชาดุริยศิลป์มีความเห็นว่า แนวทางการพัฒนาด้านอาคารสถานที่คือมีห้องเรียนที่ดี ทันสมัย สวยงาม สะอาด มีมาตรฐานที่ดี มากที่สุด รองลงไปคือมีอาคารเป็นของตนเอง

2.5.3 ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน คณะจารย์ภาควิชาดุริยศิลป์มีความเห็นว่า แนวทางการพัฒนาด้านอุปกรณ์การเรียนการสอนคือเครื่องเสียง วิดีทัศน์ CD ควรมีเพิ่มขึ้นและรักษาของที่มีอยู่แล้วให้อยู่ในสภาพที่ดี มากที่สุด รองลงไปคือควรมีเครื่องมือที่ทันสมัยและเพิ่มเครื่องดนตรีที่มีคุณภาพดีมากขึ้น จำนวนเท่ากัน รองลงไปคือมีหนังสือ ตำราเพิ่มมากขึ้น

2.5.4 ด้านวิธีการสอน คณะจารย์ภาควิชาดุริยศิลป์มีความเห็นว่า แนวทางการพัฒนาด้านวิธีการสอนคือปรับปรุงวิธีการสอนโดยใช้วิธีการที่ทันสมัยมากที่สุด รองลงไปคือนักศึกษากฎปฏิบัติเพื่อให้นักศึกษาพัฒนาและมีเป้าหมายชัดเจนและกระตุ้นให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมากขึ้น จำนวนเท่ากัน รองลงไปคือควรสอนไปในทิศทางเดียวกัน ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้และเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวนเท่ากัน รองลงไปคือควรมีการสอนเป็นมาตรฐานสากล ส่งเสริมให้มีความสามารถเฉพาะด้านอย่างแท้จริง ควรมีอาจารย์ส่วนกลางในการตัดสินใจให้คะแนนสอบและควรมีการสอนเป็นมาตรฐานสากล จำนวนเท่ากัน

2.5.5 ด้านการบริหารหลักสูตร คณะจารย์ภาควิชาดุริยศิลป์มีความเห็นว่า แนวทางการพัฒนาด้านการบริหารหลักสูตรคือควรมีผู้รับผิดชอบบริหารหลักสูตรปริญญาโทโดยตรง มากที่สุด

รองลงไปคือมีความชัดเจนและมีหลักการที่ดี และควรศึกษาจากมหาวิทยาลัยของรัฐที่เปิดสอน
ดนตรี ตามลำดับ

2.6 รูปแบบการประชาสัมพันธ์ คณะจารย์ภาควิชาดุริยศิลป์มีความเห็นว่ารูปแบบการ
ประชาสัมพันธ์ที่ควรใช้มากที่สุดคือลงในหน้าหนังสือพิมพ์ ประชาสัมพันธ์ทางวิทยุและลงใน
Internet จำนวนเท่ากัน รองลงไปคือป้ายโฆษณาขนาดใหญ่และแผ่นพับใบปลิวส่งถึงตัว ตามลำดับ

2.7 ความต้องการให้ผู้บริหารระดับสูงสนับสนุนคณาจารย์ภาควิชาดุริยศิลป์มีความต้องการ
ให้ผู้บริหารระดับสูงสนับสนุนด้านงบประมาณ มากที่สุด รองลงไปคือสนับสนุนด้านการส่ง
อาจารย์ไปศึกษาต่อและจัดหาอุปกรณ์การเรียน เครื่องดนตรี ตำรา เอกสารต่าง ๆ ให้เพียงพอ
จำนวนเท่ากันรองลงไปคือพัฒนาและปรับปรุงอาคารสถานที่และเข้าใจธรรมชาติการศึกษาวิชา
ดนตรีทั้งเรื่องของกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการะงาน

2.8 หน่วยงานที่ควรจะได้รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาโท คณาจารย์ภาควิชา
ดุริยศิลป์มีความเห็นว่าจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาโทควรอยู่ในความรับผิดชอบ
ของภาควิชาดุริยศิลป์มากที่สุด รองลงไปคือบัณฑิตวิทยาลัยและฝ่ายวิชาการของมหาวิทยาลัย ตาม
ลำดับ

2. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้บริหารหลักสูตรและคณาจารย์ที่สอนดนตรีในสถาบันอุดมศึกษา
ภาคเหนือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นผู้บริหารหลักสูตรและคณาจารย์ที่สอนดนตรีในสถาบันอุดมศึกษาภาค
เหนือจำนวน 7 แห่ง ได้แก่มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ สถาบันราชภัฏทิพย์
สงคราม สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ สถาบันราชภัฏลำปาง สถาบันราชภัฏอุดรดิตถ์และสถาบันราชภัฏ
นครสวรรค์ มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 21 คนเป็นเพศชายจำนวนร้อยละ 71.4 เป็นเพศหญิงจำนวนร้อยละ
28.6 มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับต่ำกว่าปริญญาตรีจำนวนร้อยละ 4.8 ระดับปริญญาตรีจำนวนร้อยละ
42.9 ระดับปริญญาโทจำนวนร้อยละ 47.6 ระดับปริญญาเอกจำนวนร้อยละ 4.8 มีประสบการณ์การ
สอน 1-5 ปี จำนวนร้อยละ 33.3 มีประสบการณ์การสอน 6- 10 ปี จำนวนร้อยละ 14.3 มีประสบ
การณ์การสอน 11-15 ปีจำนวนร้อยละ 9.5 มีประสบการณ์การสอน 16-20 ปีจำนวนร้อยละ 23.8 มี
ประสบการณ์การสอน 21-25 ปีจำนวนร้อยละ 14.3 และมีประสบการณ์การสอน 26-30 ปีจำนวน
ร้อยละ 4.8 มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่จำนวนร้อยละ 14.3 กรุงเทพมหานคร จังหวัด
สมุทรสงคราม จังหวัดแพร่ จังหวัดพิษณุโลกและจังหวัดลำปางจำนวนร้อยละ 9.5 เท่ากันจังหวัด

กำแพงเพชร จังหวัดชัยนาท จังหวัดลพบุรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดนนทบุรี จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดสกลนครและจังหวัดอุตรดิตถ์จำนวนร้อยละ4.8 เท่ากัน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปิดสอนระดับปริญญาโทสาขาดนตรี

ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปิดสอนระดับปริญญาโทสาขาดนตรีดังต่อไปนี้

2.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร

ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนมีความเห็นว่าควรเปิดหลักสูตรที่มีความหลากหลาย มากที่สุด รองลงไปคือไม่ควรเปิดสาขาวิชาที่ซ้ำกับที่อื่น หลักสูตรควรมีความทันสมัย ควรเปิดสอนหลักสูตร Ethnomusicology ดนตรีศึกษาและ Musicology หลักสูตรควรมี 2 แผนคือทำวิทยานิพนธ์และทำการค้นคว้าอิสระประกอบการฝึกปฏิบัติงานในบางสาขาวิชาและหลักสูตรควรเน้นการวิจัยดนตรีตามลำดับ

2.2 ความพร้อมในการเปิดระดับปริญญา

2.2.1 ความพร้อมทางด้านหลักสูตร ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนมีความเห็นว่าหลักสูตรควรมีความทันสมัยเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันมากที่สุด รองลงไปคือหลักสูตรควรมีความหลากหลาย ควรเปิดหลักสูตรที่มีผู้นิยมเรียน สาขาวิชาที่เปิดไม่ควรซ้ำกับที่อื่น ควรนำหลักสูตรของสถาบันอื่นมาเปรียบเทียบและปรับปรุง และควรมีหลักสูตรที่เน้นการวิจัย ตามลำดับ

2.2.2 ความพร้อมทางด้านอาจารย์ผู้สอน ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนมีความเห็นว่าสภาระวังควรมีบุคลากรอย่างเพียงพอมากที่สุด รองลงไปคือควรมีอัตราส่วนระหว่างอาจารย์และนักศึกษาที่จะรับเข้าเรียนตามที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนด ควรหาผู้เชี่ยวชาญที่เหมาะสมมาสอนได้ตามหลักสูตรที่จะเปิดสอนและผู้สอนควรมีวุฒิตรงตามหลักสูตรสาขาวิชาที่จะเปิดสอน ตามลำดับ

2.2.3 ความพร้อมทางด้านอุปกรณ์การสอน ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนมีความเห็นว่าควรมีอุปกรณ์การสอนและเครื่องใช้พร้อมครบถ้วนมากที่สุดรองลงไปคือควรจัดมีอุปกรณ์การสอนเหมาะสมกับหลักสูตรที่จะเปิดสอน อุปกรณ์การสอนและเครื่องดนตรีต้องมีคุณภาพดี ตามลำดับ

2.2.4 ความพร้อมทางด้านสถานที่ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนมีความเห็นว่าควรมีอาคารสถานที่เหมาะสม เพียงพอต่อความต้องการมากที่สุด รองลงไปคือห้องเรียน ห้องซ้อม ห้องแสดง ห้องจัดกิจกรรมทางดนตรีควรมีความเหมาะสมและมีคุณภาพดีและควรมีบรรยากาศของการเรียนการสอนเป็นที่ประทับใจของผู้เรียนตามลำดับ

2.2.5 ความพร้อมด้านตำรา เอกสารต่าง ๆ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนมีความเห็นว่าควรจัดเตรียมตำรา และเอกสารประกอบการสอนอย่างพอเพียง มากที่สุดรองลงไปคือมีงบประมาณในการจัดซื้อเพียงพอ ตามลำดับ

2.3 สาขาวิชาดนตรีที่ควรจะเปิดสอน

ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนมีความเห็นว่าควรเปิดสาขาคอนตรีศึกษาเป็นสาขาวิชาแรกมากที่สุด รองลงไปคือควรเปิดสาขาวิชาที่หลากหลายขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและความสามารถของสถาบันในการดำเนินการ สาขาคอนตรีวิทยา Ethnomusicology ควรจะมีสาขาใหม่ต่างจากที่อื่น และสาขาคอนตรีศาสนา ตามลำดับ

2.4 ช่วงเวลาของการเรียนการสอนวิชาดนตรี

ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนมีความเห็นว่าควรเปิดสอนในช่วงระยะเวลาราชการมากที่สุด รองลงไปคือควรเปิดสอน 2 ช่วงเวลาคือมีโปรแกรมที่เปิดสอนวัน เวลาราชการและโปรแกรมที่เปิดสอนวันเสาร์-อาทิตย์ และควรเปิดโปรแกรมเฉพาะวันเสาร์ อาทิตย์ตามลำดับ

2.5 การสนับสนุนและแนะนำนักศึกษาในการเรียนต่อ

ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนมีการแนะนำและกระตุ้นนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอในการเรียนต่อในระดับที่สูงมากที่สุด รองลงไปคือหากมหาวิทยาลัยฯ เปิดสอนในระดับปริญญาโทจะทำให้นักศึกษามีทางเลือกมากขึ้น จะแนะนำนักศึกษาให้ศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยฯ และมีการแนะนำนักศึกษาทั้ง แต่ไม่มากเท่าใดนัก เพราะไม่ทราบข้อมูลของแหล่งการศึกษา ตามลำดับ

2.6 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกสถาบัน

ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนมีความเห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกสถาบันมากที่สุดคือ ชื่อเสียงของสถาบัน รองลงไปคือมาตรฐานการเรียนการสอน อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน เพื่อทั้งทันสมัย ค่าบำรุง ค่าหน่วยกิต เหมาะสม ความสามารถและผลงานของอาจารย์ผู้สอน สถานที่และบรรยากาศในการเรียนสอนของมหาวิทยาลัย มีความพร้อมในทุกด้านและ โปรแกรมที่เปิดสอน ตามลำดับ

2.7 อุปสรรคในการศึกษาต่อของนักศึกษาและบุคคลทั่วไป

ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนมีความเห็นว่าอุปสรรคในการศึกษาต่อของนักศึกษาและบุคคลทั่วไปคือ ฐานะยากจนมากที่สุด รองลงไปคือค่าเล่าเรียนที่แพงเกินไป สถาบันที่เปิดสอนวิชาดนตรีในประเทศไทยมีจำนวนจำกัด ไม่สามารถสอบผ่านวิชาภาษาอังกฤษ การหาแหล่งทุนการศึกษา มาตรฐานการเรียนระดับปริญญาตรีอ่อนและวันเวลาที่เปิดสอนไม่สะดวกในการเรียน ตามลำดับ

2.8 สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์หลักสูตรปริญญาโท

ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนมีความเห็นว่าสื่อที่ควรใช้ในการประชาสัมพันธ์หลักสูตรปริญญาโทมากที่สุดคือ หนังสือพิมพ์ทั้งส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง รองลงไปคือ Internet วิทยุ และโทรทัศน์ แผ่นพับ ป้ายโฆษณาและใบปลิว โฆษณาส่งถึงตัว ตามลำดับ

2.9 คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญาโท

ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนมีความเห็นว่าผู้สมัครเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญาโท ควรเรียนจบสาขาคนตรีโดยตรงมากที่สุด รองลงไปคือผู้ที่จบในสาขาอื่น ๆ สามารถจะเรียนได้ แต่ควรมีการทดสอบความรู้พื้นฐานทางคนตรีและผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการ

ตอนที่ 3 คุณสมบัติของมหาบัณฑิตสาขาวิชาคนตรี

ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนมีความเห็นว่ามหาบัณฑิตสาขาวิชาคนตรีควรมีความรู้ทางด้านคนตรีทั้งทางปฏิบัติและทฤษฎีคนตรีเป็นอย่างดี มากที่สุด รองลงไปคือมีความสามารถในการถ่ายทอด มีจริยธรรมและคุณธรรมสูง สามารถแก้ปัญหาในสายวิชาชีพของตนได้และสามารถทำวิจัยได้ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นต่อการที่มหาวิทยาลัยฯ จะเปิดสอนในระดับปริญญาโทสาขาคนตรี

ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนมีความเห็นต่อการที่มหาวิทยาลัยฯ จะเปิดสอนในระดับปริญญาโทสาขาคนตรีว่าควรเปิดให้เร็วที่สุดเพื่อจะตอบสนองความต้องการและเป็นทางเลือกใหม่สำหรับของผู้เรียนในเขตภาคเหนือมากที่สุด รองลงไปคือพ่ายจะเป็นแห่งเดียวในส่วนภูมิภาคที่เปิดสอนคนตรี เป็นการพัฒนาระบบการศึกษาของประเทศให้กว้างขึ้นและยกระดับมาตรฐานด้านคนตรีของภาคเหนือให้สูงขึ้น อาจจะมีประเทศเพื่อนบ้านมาเรียนที่ประเทศไทยได้ด้วย ทำให้นักศึกษาประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทางและค่าครองชีพ มหาวิทยาลัยฯ มีศักยภาพในการสอนด้านคนตรีอยู่แล้วควรจะทำให้ดี อาจารย์ผู้สอนต้องมีประสิทธิภาพอย่างยิ่ง ควรมีอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนอย่างครบครัน สถานที่ต้องดูแลเหมาะสมกับการเรียนการสอนในระดับปริญญาโทตามลำดับ

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเปิดสอนหลักสูตรปริญญาโทสาขาวิชาคนตรี

ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเปิดสอนหลักสูตรปริญญาโทสาขาคนตรีว่าไม่ควรเก็บค่าเรียนสูงเกินไปมากที่สุด รองลงไปคือควรระวังในเรื่องของมาตรฐาน ควรเปิดสาขาวิชาใหม่ ๆ เพิ่มเติม สำหรับสาขาที่ต้องทำวิทยานิพนธ์ ควรจะตกลงในเรื่องต้นกับผู้เรียนหรือเขียนในหลักสูตรให้แน่ชัดว่าต้องทำวิทยานิพนธ์เป็นภาษาอะไร เพื่อจะไม่เกิดปัญหาในอนาคต ควรขอความร่วมมือจากสถาบันอื่น ๆ ที่มีประสบการณ์และอาจจะศึกษาดูงานการเปิดสอนระดับปริญญาโทจากสถาบันอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางการเปิดต่อไป ตามลำดับ

ตอนที่ 6 ความคิดเห็นอื่น ๆ จากผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนเสนอความคิดเห็นอื่น ๆ ได้แก่จำนวนรับผู้เข้าเรียนควรจะทำให้มีความเหมาะสมกับผู้สอนเพื่อรักษามาตรฐานของสถาบันมากที่สุด รองลงไปคือมหาวิทยาลัยพายัพที่มีพื้นฐานในระดับปริญญาตรีที่คืออยู่แล้วมีความพร้อมในทุก ๆ ด้าน ไม่ควรบังคับให้เขียนวิทยานิพนธ์เป็นภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยพายัพควรพิจารณาให้สิทธิผู้ที่กำลังสอนในสถาบันต่าง ๆ เข้าเรียนโดยไม่ต้องสอบเข้า และควรเปิดให้เร็วที่สุด ตามลำดับ

3. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากนักศึกษาเอกดนตรีในสถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นนักศึกษาเอกดนตรีชั้นปีที่ 3 และ 4 ในสถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือ จำนวน 7 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยพายัพ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ สถาบันราชภัฏนครสวรรค์ สถาบันราชภัฏลำปางและสถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์ มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 152 คนเป็นเพศชายจำนวนร้อยละ 70.4 เป็นเพศหญิงจำนวนร้อยละ 29.6 นักศึกษาเป็นเพศชายชั้นปีที่ 3 อายุระหว่าง 19-23 ปีจำนวนร้อยละ 43.4 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 เพศหญิงมีอายุระหว่าง 19-23 ปี จำนวนร้อยละ 18.4 เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 เพศชายมีอายุระหว่าง 20-24 ปีจำนวนร้อยละ 26.3 เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 เพศหญิงมีอายุระหว่าง 20-23 ปี จำนวนร้อยละ 11.9 มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่มากที่สุดคือจำนวนร้อยละ 21.1 รองลงไปคือจังหวัดลำปางจำนวนร้อยละ 13.8 จังหวัดพะเยาจำนวนร้อยละ 10.5 จังหวัดอุตรดิตถ์จำนวนร้อยละ 7.9 จังหวัดตากและจังหวัดนครสวรรค์จำนวนร้อยละ 7.2 เท่ากัน จังหวัดพิษณุโลกจำนวนร้อยละ 6.6 จังหวัดเชียงราย จังหวัดเพชรบูรณ์ และจังหวัดแพร่จำนวนร้อยละ 5.3 เท่ากัน จังหวัดสุโขทัยจำนวนร้อยละ 2.6 กรุงเทพมหานคร จังหวัดน่านและจังหวัดแม่ฮ่องสอนจำนวนร้อยละ 1.9 เท่ากัน จังหวัดราชบุรีและจังหวัดอุทัยธานีจำนวนร้อยละ 0.7 เท่ากัน กลุ่มตัวอย่างเล่นเครื่องดนตรีเอกมากที่สุดคือกีตาร์ และทรัมเป็ต จำนวนร้อยละ 15.13 เท่ากัน รองลงไปคือเปียโน และแซกโซโฟน จำนวนร้อยละ 13.15 เท่ากัน ทรอมโบนจำนวนร้อยละ 9.9 คลาริเน็ต จำนวนร้อยละ 6.6 เครื่องดนตรีไทย จำนวนร้อยละ 3.3 ยูโฟเนียม ฟลูต คีย์บอร์ดและจะเข้ จำนวนร้อยละ 2.6 เท่ากัน บาริโตน 2 คน กลองชุด ไวโอลิน ขลุ่ยไทย ซอด้วงและไมระบู้เครื่องดนตรีเอก จำนวนร้อยละ 1.3 เท่ากัน กีตาร์เบส กีตาร์ไฟฟ้าซอวงใหญ่ ซอู้ ปี่พาทย์ เฟรนด์ซอร์น ฮีเลคโทนและโอโบ จำนวนร้อยละ 0.6 เท่ากัน วิชาที่กลุ่มตัวอย่างชอบเรียนมากที่สุดคือวิชาปฏิบัติเครื่องดนตรีจำนวนร้อยละ 26.7 รองลงไปคือวิชาการปฏิบัติรวมวงดนตรีจำนวนร้อยละ 22.1 วิชาประวัติศาสตร์ จำนวนร้อยละ 13.5 วิชาการขับร้อง

เพลงประสานเสียง จำนวนร้อยละ 8.3 วิชาที่เกี่ยวกับการสอนจำนวนร้อยละ 6.6 คน วิชาทฤษฎีดนตรี จำนวนร้อยละ 6.3 วิชาการเรียบเรียงเสียงประสาน จำนวนร้อยละ 5.3 วิชาการประพันธ์เพลง และ วิชาการบันทึกเสียง จำนวนร้อยละ 1.7 คนเท่านั้น วิชา Counterpoint และวิชาวิเคราะห์เพลง จำนวนร้อยละ 1.3 คนเท่านั้น วิชาการแสดงจำนวนร้อยละ 0.9 วิชาดนตรีร่วมสมัย วิชาการซ่อมเครื่องดนตรี วิชาการอ่านและบันทึกโน้ตและวิชา คอมพิวเตอร์สำหรับดนตรีจำนวนร้อยละ 0.7 เท่ากัน วิชาการเล่นดนตรีคลอเสียง วิชาดนตรีเอเชีย วิชาวาทยการ วิชาธุรกิจดนตรีและวิชาดนตรีศึกษา จำนวนร้อยละ 0.3 เท่ากัน

ตอนที่ 2 ความต้องการศึกษาและปัจจัยที่มีผลต่อการศึกษาระดับปริญญาโท

2.1 สาขาวิชาที่กลุ่มตัวอย่างสนใจเลือกศึกษา

กลุ่มตัวอย่างสนใจเลือกศึกษาสาขาวิชา Music Education มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 25.5 รองลงไปคือสาขาวิชา Composition คิดเป็นร้อยละ 17.5 สาขาวิชา Pedagogy คิดเป็นร้อยละ 16.1 สาขาวิชา Performance คิดเป็นร้อยละ 16.0 สาขาวิชา Musicology and Ethnomusicology คิดเป็นร้อยละ 14.4 สาขาวิชา Christian Sacred Music คิดเป็นร้อยละ 7.3 ตามลำดับ ส่วนสาขาวิชาอื่น ๆ ที่กลุ่มตัวอย่างสนใจได้แก่ Piano Accompaniment, Instrument Repair, Orchestral Arranging, Music Recording, Sound Engineer, Music Technology, Art and Voice Performing, Guitar Art และการบริหารดนตรีคิดเป็นร้อยละ 3.3

2.2 ปัจจัยในการเลือกสถาบันศึกษาเพื่อเข้าศึกษาต่อของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกสถาบันเพื่อศึกษาต่อมากที่สุดคือคุณภาพอาจารย์ผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 22.0 รองลงไปคือโปรแกรมที่เปิดสอนคิดเป็นร้อยละ 18.9 ค่าเล่าเรียนที่เหมาะสมคิดเป็นร้อยละ 18.3 เทคโนโลยีของสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 15.3 ชื่อเสียงของสถาบัน คิดเป็นร้อยละ 9.6 ความสะดวกในการเดินทางไปเรียน คิดเป็นร้อยละ 8.7 สถานที่กว้างขวางและใหญ่โต คิดเป็นร้อยละ 5.9 ตามลำดับ ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ที่กลุ่มตัวอย่างเสนอแนะคือมหาวิทยาลัยให้ทุนการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 1.3

2.3 แหล่งทุนที่จะใช้เป็นค่าเรียน

แหล่งทุนที่กลุ่มตัวอย่างจะใช้เป็นค่าเรียนมากที่สุดคือ ข จากผู้ปกครอง/ญาติหรือผู้อุปถัมภ์ คิดเป็นร้อยละ 39.5 รองลงไปคือหางานทำเพื่อช่วยเหลือตนเองคิดเป็นร้อยละ 37.5 และขอรับทุนการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 23.0 ตามลำดับ

2.4 ช่วงวันเวลาที่ต้องการให้เปิดสอน

กลุ่มตัวอย่างต้องการให้เปิดสอนในวันราชการระหว่างเวลา 08:00-17:00 น.มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.9 รองลงไปคือช่วงเฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์ คิดเป็นร้อยละ 28.3 และช่วงวันราชการระหว่างเวลา 18:00-21:00 น. คิดเป็นร้อยละ 13.8 ตามลำดับ

2.5 ความสนใจในการสมัครเรียนระดับปริญญาโทสาขาคณตรี ที่มหาวิทยาลัยพายัพ

กลุ่มตัวอย่างสนใจจะสมัครเรียนในระดับปริญญาโทสาขาคณตรีที่มหาวิทยาลัยพายัพ จำนวน 91 คนคิดเป็นร้อยละ 59.9 ไม่สนใจจำนวน 3 คนคิดเป็นร้อยละ 2.0 และยังตอบไม่ได้ จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 38.1

2.6 ประเภทของการประชาสัมพันธ์ที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างได้รับข่าวสารมากที่สุด

การประชาสัมพันธ์ประเภทที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างได้รับข่าวสารมากที่สุดคือใช้แผ่นพับ/ใบปลิวส่งถึงตัวโดยตรงและประชาสัมพันธ์ทางวิทยุ/โทรทัศน์จำนวน 69 คะแนนคิดเป็นร้อยละ 22.7 เท่ากัน รองลงไปคือการใช้ป้ายโฆษณาขนาดใหญ่ จำนวน 67 คะแนนคิดเป็นร้อยละ 22.0 ลงใน Internet จำนวน 49 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 16.2 ลงโฆษณาในหน้าหนังสือพิมพ์ จำนวน 39 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 12.8 ส่วนหัวข้ออื่น ๆ คือมีผู้สนใจให้ส่งข่าวทาง E-mail, ผ่านอาจารย์สอนคณตรีและผ่านองค์กรนักศึกษาของมหาวิทยาลัย จำนวน 3 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 3.6

ตอนที่ 3 ความเห็นเรื่องคุณสมบัติของมหาบัณฑิตสาขาวิชาคณตรี

กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่ามหาบัณฑิตสาขาวิชาคณตรีควรมีคุณสมบัติดังนี้

3.1 ในด้านความรู้ ความสามารถ มีความรู้ด้านทฤษฎีคณตรีและทักษะในการปฏิบัติเป็นอย่างดี ต้องสอนเป็น ถ้อยทอดเป็น อธิบายสิ่งที่เป็นปัญหาให้เข้าใจได้ มีความสามารถเฉพาะด้านที่ตัวเองเรียนสูง สามารถใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้อย่างกว้างขวาง มีความคิดสร้างสรรค์และนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาได้มากขึ้น ประพันธ์เพลงได้ มีความสามารถศึกษาต่อในระดับสูงต่อไปได้ รู้จักพัฒนาตนเองในทุกด้านตลอดเวลา สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ มีความเป็นศิลปิน นักคณตรี คิดเป็นทำเป็น สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ เป็นนักวิชาการ มีความสนใจด้านคณตรีหลายแขนง สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้โดยไม่ต้องรับราชการ หรือเป็นลูกจ้างของรัฐบาล

3.2 ในด้านจริยธรรม คุณธรรมและบุคลิกภาพ มีคุณธรรม มีจรรยาบรรณของนักคณตรี สนใจต่อการเรียน ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ไม่เห็นแก่ตัว มีใจรักในวิชาที่เรียน มีความอดทน หมั่นฝึกฝน ขยัน มีความรับผิดชอบ มีวินัย เป็นคนดี มีความจริงใจ มีความมั่นใจ มีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่ดูถูก

เหยียดหยามผู้อื่น ไม่ล่อลวงหรือใช้อำนาจกับนักศึกษา มีมนุษยสัมพันธ์ มีพร้อมในการเรียนทุกด้าน ทั้งร่างกาย กำลังใจและทุนทรัพย์

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะในการที่มหาวิทยาลัยพายัพจะเปิดสอนระดับปริญญาโทสาขาคอนกรีตค่อไปนี้ ควรจะเปิดให้เร็วที่สุด เพราะจะเป็นสถาบันแห่งแรกในส่วนภูมิภาคที่เปิดสอน เพื่อจะได้เปิดโอกาสให้ผู้สนใจได้เข้ามาศึกษา เป็นทางเลือกใหม่สำหรับที่เรียนคอนกรีตในภาคเหนือ เป็นการยกระดับการศึกษาให้จังหวัดเชียงใหม่ ค่าเรียนเหมาะสม ไม่แพงเกินไป ควรจะมีอาจารย์ผู้สอนที่มีคุณภาพ มีความเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องและมีประสบการณ์ มีจำนวนอาจารย์พอเพียง ควรมีความพร้อมด้านอุปกรณ์ เทคโนโลยีของสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย ควรเปิดหลายสาขาวิชาที่ได้รับความนิยม เปิดสาขาวิชาคอนกรีตที่สถาบันคอนกรีตอื่นไม่ได้เปิดสอน ควรมีความพร้อมด้านสถานที่ ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึงก่อนเปิด วิชาภาคทฤษฎีควรเปิดสอนทางไปรษณีย์ด้วย ควรมีการสอบชิงทุนศึกษาต่อและพิจารณาฐานะก่อนสอบ ควรเปิดสาขาการแสดงผลและเดินด้วย อาจารย์ผู้สอนควรมีจริยธรรมและคุณธรรม ควรให้โอกาสนักศึกษาได้ไปดูงานหรือร่วมแสดงคอนกรีตกับที่อื่น ๆ ด้วย ควรให้สมัครเรียนแบบโควต้าด้วยจะทำให้มีบัณฑิตในระดับปริญญาโทมากขึ้น อยากให้เปิดสาขาเกี่ยวกับคอนกรีตไทยและไม่จำเป็นต้องทำวิทยานิพนธ์เป็นภาษาต่างประเทศ

4. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากศิษย์เก่าภาควิชาดุริยศิลป์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น 81 คน เป็นเพศชายจำนวนร้อยละ 81.5 เป็นเพศหญิงจำนวนร้อยละ 18.5 มีอายุระหว่าง 30-34 ปีจำนวนร้อยละ 26.0 มีอายุระหว่าง 20-24 ปีจำนวนร้อยละ 24.7 มีอายุระหว่าง 35-39 ปีจำนวนร้อยละ 22.2 มีอายุระหว่าง 25-29 ปีจำนวนร้อยละ 18.5 มีอายุระหว่าง 40-44 ปีและมีอายุระหว่าง 45-49 ปี มีจำนวนร้อยละ 3.7 มีอายุระหว่าง 50-56 ปีจำนวนร้อยละ 1.2 มีการศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวนร้อยละ 85.2 มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีจำนวนร้อยละ 14.8 มีสถานภาพโสดจำนวนร้อยละ 51.9 สมรสแล้วจำนวนร้อยละ 48.1 ประกอบอาชีพโดยทำงานในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาและทำงานในโรงเรียน/สถาบันสอนดนตรีจำนวนร้อยละ 29.6 ทำงานอิสระจำนวนร้อยละ 18.6 ทำงานในสถาบันการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจำนวนร้อยละ 11.1 ทำงานในสถาบันการศึกษาระดับอนุบาลทำงานในสถาบันการศึกษาระดับประถมศึกษา และทำงานเป็นนักดนตรีอาชีพ จำนวนร้อยละ 3.7 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนจำนวน 15,001- 20,000 บาทจำนวน

ร้อยละ 29.7 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนจำนวน 5,001- 10,000 บาทจำนวน ร้อยละ 25.9 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนจำนวน 40,001 บาทขึ้นไปและจำนวน 10,001- 15,000 บาทจำนวนร้อยละ 11.1 เท่ากัน มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนจำนวน 35,001- 40,000 บาทและจำนวน 20,001- 25,000 บาทจำนวนร้อยละ 7.4 เท่ากัน มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนจำนวน 30,001-35,000 บาทและจำนวน 25,001-3,000 บาทจำนวนร้อยละ 3.7 เท่ากัน มีภูมิลำเนาในจังหวัดเชียงใหม่จำนวนร้อยละ 65.4 กรุงเทพมหานครจำนวนร้อยละ 11.1 จังหวัดพะเยาจำนวนร้อยละ 7.4 จังหวัดเชียงรายจำนวนร้อยละ 6.2 จังหวัดนครราชสีมาจำนวนร้อยละ 3.7 จังหวัดแพร่และจังหวัดลำปางจำนวนร้อยละ 2.5 เท่ากัน จังหวัดพิษณุโลกจำนวนร้อยละ 1.2

ตอนที่ 2 ความต้องการการศึกษาและปัจจัยที่มีผลต่อการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท

2.1 สาขาวิชาที่ต้องการศึกษาต่อ

กลุ่มตัวอย่างต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทในสาขา Pedagogy มากที่สุดคือจำนวนร้อยละ 30.8 รองลงไปคือสาขา Music Education จำนวนร้อยละ 22.6 สาขา Composition จำนวนร้อยละ 13.7 สาขา Performance จำนวนร้อยละ 12.2 สาขา Musicology and Ethnomusicology จำนวนร้อยละ 11.2 สาขา Christian Sacred Music จำนวนร้อยละ 8.7 สาขาอื่นๆ ร้อยละ 0.8

2.2 แหล่งทุนที่จะใช้เป็นค่าเรียน

กลุ่มตัวอย่างมีแหล่งทุนที่จะใช้เป็นค่าเรียนคือจากการทำงานประจำมากที่สุดจำนวนร้อยละ 36.4 รองลงไปคือจากงานพิเศษและขอรับทุนการศึกษาจำนวนร้อยละ 24.2 เท่ากันและจากผู้ปกครองจำนวนร้อยละ 15.2

2.3 ช่วงเวลาที่ต้องการให้เปิดสอน

กลุ่มตัวอย่างต้องการให้เปิดสอนช่วงเฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์มากที่สุดจำนวนร้อยละ 40.8 รองลงไปคือ ในวันราชการระหว่างเวลา 08:00-17:00 น. และช่วงวันราชการระหว่างเวลา 18:00-21:00 น.จำนวนร้อยละ 29.6 เท่ากัน

2.4 วิธีการศึกษาต่อ

กลุ่มตัวอย่างเลือกวิธีการทำงานด้วยในขณะที่ศึกษาโดยใช้ทุนส่วนตัวมากที่สุดจำนวนร้อยละ 51.9 รองลงไปคือลาศึกษาต่อเต็มเวลาโดยใช้ทุนองค์กรหรือหน่วยงานที่สังกัดและทำงานด้วยในขณะที่ศึกษาโดยใช้ทุนองค์กรหรือหน่วยงานที่สังกัดซึ่งจำนวนร้อยละ 18.5 ลาศึกษาต่อเต็มเวลาโดยใช้ทุนส่วนตัวจำนวนร้อยละ 7.4 เท่ากันและลาออกจากงานเพื่อศึกษาต่อจำนวน 0 คนคิดเป็นร้อยละ 0 ตามลำดับ

2.5 ปัจจัยการเลือกสถาบันที่จะศึกษาต่อ

ปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างเลือกสถาบันศึกษาต่อมากที่สุดคือคุณภาพอาจารย์ผู้สอนจำนวนร้อยละ 23.4 รองลงไปคือโปรแกรมที่เปิดสอนจำนวนร้อยละ 22.4 ค่าเล่าเรียนที่เหมาะสมจำนวนร้อยละ 14.9 เทคโนโลยีของสื่อการสอนที่ทันสมัยจำนวนร้อยละ 12.6 ชื่อเสียงของสถาบันจำนวนร้อยละ 10.8 ความสะดวกในการเดินทางไปเรียนจำนวนร้อยละ 10.7 และสถานที่กว้างขวางและใหญ่โตจำนวนร้อยละ 5.2

2.6 ความสนใจสมัครเรียนในระดับปริญญาโทสาขาดนตรีที่มหาวิทยาลัยพายัพ

กลุ่มตัวอย่างที่สนใจจะสมัครเรียนในระดับปริญญาโทสาขาดนตรีที่มหาวิทยาลัยพายัพมากที่สุด จำนวนร้อยละ 74.1 รองลงไปคือยังไม่ได้จำนวนร้อยละ 25.9 และไม่สนใจจำนวนร้อยละ 0

2.7 ประเภทของการประชาสัมพันธ์ที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างได้รับข่าวสารมากที่สุด

การประชาสัมพันธ์ประเภทที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างได้รับข่าวสารมากที่สุดคือใช้แผ่นพับ/ใบปลิวส่งถึงตัวโดยตรงจำนวนร้อยละ 25.8 รองลงไปคือการใช้ป้ายโฆษณาขนาดใหญ่จำนวนร้อยละ 26.2 ประชาสัมพันธ์ทางวิทยุ/โทรทัศน์จำนวนร้อยละ 14.6 ลงโฆษณาในหน้าหนังสือพิมพ์จำนวนร้อยละ 12.2 ลงใน Internet จำนวนร้อยละ 8.1 และอื่น ๆ (e-mail) จำนวนร้อยละ 3.5

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัตินิสิตสาขาวิชาดนตรี

กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัตินิสิตสาขาวิชาดนตรีคือควรมีความรู้ด้านทฤษฎีเป็นอย่างดี มีทักษะและความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติเครื่องดนตรีอย่างชำนาญ สามารถนำความรู้ไปเกิดประโยชน์ต่อสังคม สามารถทำวิจัยได้สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้สามารถสอนได้ มีประสบการณ์ในการทำงาน มีความสามารถในการบริหารจัดการและมีความคิดสร้างสรรค์

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะในการที่มหาวิทยาลัยพายัพจะเปิดสอนหลักสูตรปริญญาโทสาขาวิชาดนตรี

กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อเสนอแนะในการที่มหาวิทยาลัยพายัพจะเปิดสอนหลักสูตรปริญญาโทสาขาวิชาดนตรีดังนี้ ควรจะเปิดเร็ว ๆ มีอุปกรณ์การเรียนการสอนทันสมัย มีอาจารย์ที่มีคุณภาพและความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง ควรเปิดสอนสาขาวิชาใหม่ ๆ หรือ ที่ไม่มีสอนที่อื่นเช่นการบริหารจัดการด้านดนตรี ดนตรีศาสนา การบันทึกเสียง สาขาดนตรีแจ๊ส มีความพร้อมด้านอาคาร สถานที่ มีแหล่งข้อมูลสำหรับค้นคว้า ไม่ควรเก็บค่าหน่วยกิตแพงเกินไป ควรลดค่าเรียนสำหรับศิษย์เก่า และควรให้โอกาส หรือข้อยกเว้นบางประการสำหรับศิษย์เก่า

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยมีประเด็นที่น่าสนใจควรแก่การอภิปรายดังต่อไปนี้

1. ด้านหลักสูตร ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือมีความเห็นว่าหลักสูตรควรมีความทันสมัยและควรเปิดหลักสูตรที่มีความหลากหลายที่ไม่ซ้ำกับที่อื่นและควรเปิดหลักสูตรที่มีผู้นิยมเรียน ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของศิษย์เก่าภาควิชาดุริยศิลป์ที่เห็นว่าควรเปิดหลักสูตรสาขาวิชาใหม่ ๆ หรือที่ไม่มีสอนที่อื่น ทั้งนี้เป็นเพราะว่าต้องการให้มีทางเลือกที่หลากหลายสำหรับผู้เรียน

2. ด้านอาจารย์ผู้สอน ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือมีความเห็นว่าสถาบันควรมีบุคลากรอย่างเพียงพอ ทั้งนี้เป็นเพราะว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารและคณาจารย์ของสถาบันราชภัฏซึ่งส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องจำนวนอาจารย์ผู้สอนไม่พอเพียง จึงตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องนี้ ส่วนศิษย์เก่าภาควิชาดุริยศิลป์มีความเห็นว่าควรมีอาจารย์ที่มีคุณภาพและมีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง ซึ่งเป็นเพราะว่าศิษย์เก่าภาควิชาดุริยศิลป์ต้องการให้มีการสอนระดับปริญญาโทแบบเฉพาะทางแทนการสอนแบบกว้างเหมือนกับการสอนในระดับปริญญาตรี

3. สาขาวิชาที่ควรเปิดสอน คณาจารย์ภาควิชาดุริยศิลป์ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน ตลอดจนนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือมีความเห็นสอดคล้องกันว่าควรเปิดสาขาดนตรีศึกษามากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่าสาขาดนตรีศึกษาเป็นสาขาวิชาที่มีผู้นิยมเรียนมากที่สุด สามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพได้กว้างขวาง ไม่มีข้อกำหนดเฉพาะเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้เรียนและการจัดการเรียนการสอนไม่ยุ่งยากกล่าวคือไม่ใช่อุปกรณ์การสอนและผู้สอนแบบเฉพาะทางมากนัก ส่วนศิษย์เก่าภาควิชาดุริยศิลป์มีความเห็นว่าควรเปิดสาขาวิชาการสอนมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่าหลักสูตรระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยพายัพไม่ได้เน้นด้านการสอนมากนัก ทำให้ศิษย์เก่ามีความรู้เกี่ยวกับการสอนเพียงบางส่วน กลุ่มตัวอย่างของศิษย์เก่าภาควิชาดุริยศิลป์ที่ให้ข้อมูล ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านการสอน ดังนั้นศิษย์เก่าจึงต้องการศึกษาเกี่ยวกับด้านการสอนเพิ่มเติม

4. ช่วงเวลาของการเปิดสอน ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน ตลอดจนนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือมีความเห็นสอดคล้องกันว่าควรเปิดสอนในช่วงเวลาราชการมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน มีประสบการณ์การทำงานทั้งในช่วงเวลาราชการและนอกเวลาราชการและพบว่าการเรียนการสอนในช่วงเวลาราชการได้รับความสะดวกในการใช้บริการด้านสนับสนุนการสอนของสถาบันมากกว่าช่วงเวลานอกเวลาราชการ สำหรับนักศึกษาเนื่องจากมีความคุ้นเคยกับการเรียนในช่วงเวลาราชการ จึงมีความเห็นว่าควรที่จะเปิดสอนหลักสูตรปริญญาโทในช่วงเวลาราชการ ส่วนศิษย์เก่าภาควิชาดุริยศิลป์มีความเห็นว่าควรเปิดสอนช่วงเฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์

มากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีงานประจำทำอยู่แล้ว จึงไม่สะดวกในการเรียน ช่วงเวลาราชการ

5. ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกสถาบันการศึกษา ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือมีความเห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกสถาบันมากที่สุดคือชื่อเสียงของสถาบัน ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่าคณาจารย์ส่วนใหญ่มีความผูกพันกับสถาบันจึงให้ความสำคัญต่อภาพรวมของสถาบันมาก ส่วนนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือและศิษย์เก่าภาควิชาครุศึกษามีความเห็นสอดคล้องกันว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกสถาบันเพื่อศึกษาต่อมากที่สุดคือคุณภาพอาจารย์ผู้สอนทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่ากลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มให้ความสำคัญต่อบุคคลมากกว่า อย่างไรก็ตามผู้วิจัยมีความเห็นว่าปัจจัยทั้ง 2 ปัจจัย เป็นสิ่งที่เกี่ยวพันซึ่งกันและกันกล่าวคือสถาบันใดเป็นสถาบันที่มีชื่อเสียงมักจะมีคณาจารย์ที่มีคุณภาพ

6. อุปสรรคในการศึกษาต่อของนักศึกษาและบุคคลทั่วไป ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือมีความเห็นว่าในการศึกษาต่อของนักศึกษาและบุคคลทั่วไปคือฐานะยากจนมากที่สุด อาจจะเป็นเพราะว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ในสถาบันราชภัฏซึ่งมีโอกาสสัมผัสกับนักศึกษาที่มีฐานะปานกลางเป็นจำนวนมากจึงมองเห็นปัญหานี้

7. สื่อที่ควรใช้ในการประชาสัมพันธ์ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน ในสถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือและคณาจารย์ภาควิชาครุศึกษามีความเห็นสอดคล้องกันว่า สื่อที่ควรใช้ประชาสัมพันธ์หลักสูตรปริญญาโทมากที่สุดคือ หนังสือพิมพ์ทั้งส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง อาจจะเป็นเพราะว่าผู้บริหารและคณาจารย์มีโอกาสอ่านหนังสือพิมพ์มาก ส่วนนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือและศิษย์เก่าภาควิชาครุศึกษามีความเห็นสอดคล้องกันว่าประเภทของการประชาสัมพันธ์ที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างได้รับข่าวสารมากที่สุดคือใช้แผ่นพับ/ใบปลิวส่งถึงตัวโดยตรงและประชาสัมพันธ์ทางวิทยุโทรทัศน์ อาจจะเป็นเพราะว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเยาวชนซึ่งตามปกติมักจะไม้อ่านหนังสือพิมพ์แต่จะฟังวิทยุและดูโทรทัศน์มากกว่า และการส่งแผ่นพับ/ใบปลิวถึงตัวโดยตรงทำให้เกิดความสะดวกแก่ผู้รับข่าวสาร

8. คุณสมบัติของมหบัณฑิตสาขาวิชาดนตรี ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนตลอดจนนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือและศิษย์เก่าภาควิชาครุศึกษามีความเห็นสอดคล้องกันว่า มหบัณฑิตสาขาวิชาดนตรีควรมีความรู้ทางด้านดนตรีทั้งทางปฏิบัติและทฤษฎีดนตรีเป็นอย่างดีมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการเป็นมหบัณฑิตสาขาดนตรีต้องเป็นนักทฤษฎีและนักปฏิบัติไปพร้อม ๆ กัน การขาดคุณสมบัติด้านใดด้านหนึ่งอาจจะทำให้เป็นมหบัณฑิตสาขาดนตรีที่ไม่สมบูรณ์

9. ความคิดเห็นต่อการที่มหาวิทยาลัยพายัพจะเปิดสอนในระดับระดับปริญญาโทสาขาคณตรี
 ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนตลอดจนนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือและศิษย์เก่า
 ภาควิชาครุศึกษาศิลป์มีความเห็นสอดคล้องกันว่ามหาวิทยาลัยพายัพควรที่จะเปิดสอนในระดับระดับ
 ปริญญาโทสาขาคณตรีให้เร็วที่สุดเพื่อจะตอบสนองความต้องการและเป็นทางเลือกใหม่สำหรับของ
 ผู้เรียนในเขตภาคเหนือ ทั้งนี้จะเป็นเพราะว่ากลุ่มตัวอย่างต้องการให้การเรียนการสอนคณตรีใน
 ภาคเหนือมีมาตรฐานที่สูงขึ้น และเพื่อเป็นการสะดวกในการศึกษาต่อสำหรับผู้ที่มิภูมิลำเนาในเขต
 ภาคเหนือ

10. ปัจจัยที่เอื้อในการเปิดสอนระดับปริญญาโทสาขาคณตรีของมหาวิทยาลัยพายัพ

คณาจารย์ภาควิชาครุศึกษาศิลป์มีความเห็นว่าปัจจัยที่เอื้อในการเปิดสอนระดับปริญญาโทสาขา
 คณตรีของมหาวิทยาลัยพายัพมากที่สุดคือมีอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถในหลายสาขาวิชาตรง
 ตามสาขาที่จะเปิดสอน ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลส่วนบุคคลของคณาจารย์ภาควิชาครุศึกษาศิลป์ที่มีจำนวน
 มากถึง 15 คน มีทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทและมี
 ความเชี่ยวชาญหลากหลายสาขา แต่อย่างไรก็ตามคณาจารย์ภาควิชาครุศึกษาศิลป์เห็นว่ายังต้องพัฒนา
 ด้านผู้สอนคือควรมีอาจารย์ที่จบปริญญาเอกในสาขาที่จะเปิดสอนอย่างน้อย 1 คนและควรมีอาจารย์
 ที่มีตำแหน่งทางวิชาการซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของ
 ทบวงมหาวิทยาลัย

11. ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการเปิดสอนระดับปริญญาโทสาขาคณตรีของมหาวิทยาลัยพายัพ

คณาจารย์ภาควิชาครุศึกษาศิลป์มีความเห็นว่าปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการเปิดสอนระดับ
 ปริญญาโทสาขาคณตรีของมหาวิทยาลัยพายัพมากที่สุดคือสถานที่ซึ่งควรมีการพัฒนาแล้วคือมี
 ห้องเรียนที่ดี พื้นสมัย สวยงาม สะอาด มีมาตรฐานที่ดี ทั้งนี้เป็นเพราะว่าอาคารสถานที่ปัจจุบันของ
 ภาควิชาครุศึกษาศิลป์เป็นอาคารเก่าแก่ ภูเก็ตใช้งานมานาน หากจะยกมาตรฐานการศึกษาโดยการเปิดสอน
 ระดับปริญญาโท จึงควรมีการปรับปรุงด้านอาคารสถานที่ให้เหมาะสมกับการจัดการศึกษาในระดับ
 ที่สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ในการสัมมนาคุณาจารย์ ควรจะสัมมนาเป็นรายบุคคลมากกว่าการสัมมนาพร้อมเพื่อจะได้ข้อมูลที่หลากหลายมากขึ้นในการวิจัยครั้งนี้บางสถาบันได้จัดคณาจารย์ทุกท่านมาให้สัมมนาพร้อมกัน ทำให้อาจารย์บางท่านไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นเท่าที่ควร และความคิดเห็นของอาจารย์บางท่านอาจจะมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของอาจารย์ท่านอื่น ๆ จะเห็นได้จากกรณีที่ผลการสัมมนาบางประเด็น คณาจารย์มีความคิดเห็นไปในทางเดียวกันทั้งหมด

2. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยไม่ควรยาวนานเกินไป ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยไม่สามารถออกเก็บข้อมูลภาคสนามอย่างต่อเนื่องได้ มีการเว้นระยะไปในบางช่วงของการออกเก็บข้อมูล รวมทั้งในการรวบรวม สรุปและวิเคราะห์ข้อมูลก็ไม่เป็นไปอย่างต่อเนื่องทำให้ระยะเวลาในการวิจัยยืดยาวออกไปจากที่ได้กำหนดไว้ ดังนั้นข้อมูลที่ได้รับอาจจะไม่ทันสมัยเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะทำวิจัยในหัวข้อนี้โดยขยายกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมทั่วประเทศ เพื่อจะได้ทราบแนวโน้มความต้องการในการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทสาขาดนตรีของประชากรทั้งประเทศ

2. ควรจะทำวิจัยในหัวข้อนี้โดยศึกษาความต้องการในการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทสาขาอื่น ๆ ที่มีแนวโน้มจะเปิดสอนในอนาคต เพื่อทราบความต้องการของผู้เรียนก่อนดำเนินการเปิดสอน